

TALOUSARVIO 2019

TALOUSSUUNNITELMA 2019-2021

HKLjk 16.8.2018

16.8.2018

SISÄLLYSLUETTELO

1. Toimintaympäristön muutoksien vaikutukset	2
2. HKL:n tavoiteohjelma 2016-2024	4
3. Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä	7
4. HKL:n tavoitteet taloussuunnitelmavuosille 2019-2021	10
5. Käyttötalous, rahoitus ja vaikutus kaupunkiin 2019-2021	12
5. Investointisuunnitelma 2019-2028	20
6. Henkilöstösuunnitelma 2019-2021	22

TAULUKOT

5.1. HKL:n tuloslaskelma 2017-2021	16
5.2. HKL:n rahoituslaskelma 2017-2021	17
5.3. HKL:n tunnusluvut 2017-2021	18
5.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon 2017-2021	19
5.5. Erittely kaupungin tuesta 2019-2021	19
6.1. HKL:n investoinnit omaisuussalkuittain vuosina 2019-2028	20
6.2. HKL:n suurimmat investoinnit vuosina 2019-2028	21
7.1. HKL:n henkilöstösuunnitelma 2018-2021	22

16.8.2018

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIEN VAIKUTUKSET

1.1. Merkittävät muutokset ja niiden vaikutus

HKL:n toimintaan vaikuttavat merkittävimmät toimintaympäristön muutokset koskevat sekä joukkoliikenneinvestointien ajoittumista, että liikenteen operointiliiketoiminnan kustannustehokkuutta.

HKL mahdollistaa Helsingin seudun väestökasvun hallitun etenemisen toteuttamalla onnistuneesti lukuisia yhteiskunnalle tärkeitä joukkoliikenteen infrastruktuurihankkeita sekä kehittämällä ja tuottamalla kestäviä liikkumispalveluita. HKL:n talousarvion investointeihin vuosille 2019-2028 on tässä talousarviossa vuoden 2018 talousarvioon verrattuna toimintaympäristön muutoksista sekä tarkentuneista suunnittelutiedoista johtuvia muutoksia. Joukkoliikennehankkeet ovat kiinteässä yhteydessä kaupungin muuhun kehitykseen, joten merkittävimmät muutokset liikenneliikelaitoksen investointitasoissa ja näiden ajoittumisesta ovat seurausta tarkentuneista kaupunkikehityksen suunnitelmista ja toteutuksen ajoituksesta.

Länsimetron käynnistämisen jälkeen ilmenneet tarpeet lisätä junaliikennettä Mäntinkylään vaikuttavat merkittävästi HKL:n kalustotarpeeseen lisäämällä ja aikais- tamalla kalustoinvestointeja.

Väestön ikääntyminen sekä monimuotoisuuden lisääntyminen kasvattaa vaatimuksia joukkoliikennepalvelujen esteettömyydelle, opasteiden selkeydelle sekä korostaa turvallisuuskysymyksiä entistä näkyvämmiin. HKL:n osalta tämä tarkoittaa panostusta asema- ja pysäkkiympäristöjen sekä kaluston viihtyisyyteen ja esteettömyyden lisäämiseen.

Tavoitteenamme on, että myös jatkossa HKL:n hanke- ja teknologiaosaamisen korkean tason ja kustannustehokkuuden ansiosta pääkaupunkiseudun raitio- ja metroliiikennehankkeet on yhteiskunnalle kannattavinta toteuttaa HKL:n toimesta.

Merkittävimmät investointien ajoitukseen ja suuruuteen vaikuttavia muutokset ovat:

16.8.2018

<p>Kontulan, Herttoniemen, Rautatientorin ja Kampin metroasemien peruskorjauksen aikaistaminen ja näiden laajuuden tarkentuminen investointiohjelmaan. Asemien korjaus on kannattavinta toteuttaa kaupungin muun täydennysrakennushankkeen yhteydessä.</p> <p>Metroasemien peruskorjaus on teknisesti tarpeellista suunnittelukaudella. Hankkeet ovat kaupunkikehityksen kannalta tarkoituksenmukaisinta ja edullisinta muiden alueen kaupunkikehityshankkeiden yhteydessä.</p> <p>Hankkeissa mm. parannetaan aseman yhteyksiä naapurikiinteistöihin, sekä kehitetään asemia merkittävästi kaupallisesta näkökulmasta. Länsimetron myötä odotukset metroasemaympäristöille ja niiltä saataville palveluille ovat kasvaneet merkittävästi.</p>	<p>+76 M€</p>
<p>Vihdintien bulevardi sekä bulevardiliikenteen kaluston hankinta on aikaistettu kaudelle 2019-2028. Helsingin kaupunkistrategian tavoitteena saada hankkeesta toteutuspäätös valtuustokaudella.</p>	<p>+ 114 M€</p>
<p>Länsimetron käynnistymisen jälkeen länsimetron junatarve on tarkentunut ylöspäin. Lisäksi Länsimetron jatkuminen Kivenlahteen lisää kalustotarvetta 2-12 junnalla. Tätä M300-vaunujen optiohankintaa ei oltu huomioitu edellisessä suunnitelmassa.</p>	<p>+ 37 M€</p>

1.2. Arvio kysynnän ja tarjonnan muutoksista

Metroliiikenteessä varaudutaan jatkamaan Tapiolaan päättyvien junien liikenne Matinkylään asti ruuhka-aikana vuonna 2019. Oletuksena on, että vyöhykehinnointilu lisää metroliiikenteen käyttöä Espoossa. Muuten suunnittelukaudella 2019-2021 metroliiikenteen tarjonnassa ei tapahdu muutoksia. Länsimetron jatko Kivenlahteen toteutuu suunnittelukauden jälkeen.

Raitioliiikenteen ajokilometrit nousevat vuodesta 2018 vuoteen 2021. Vuonna 2019 suurin muutos on Hämeentien perusparannuksesta johtuvat poikkeusreitit, jotka lisäävät ajettuja kilometrejä. Vuonna 2020 on tarkoitus ottaa käyttöön Her-

16.8.2018

nesaaren raitiotien 1. vaihe. Vuonna 2021 varaudutaan Ilmalan raitiotien käyttöönottoon. Lisäksi Jätkäsaaren raitiolinjasto täydentyy: linjojen 8 ja 9 reitit pitenevät Länsiterminaaliin sekä linjan 7 reitti pitenee Melkinlaiturille. Lisäksi vuonna 2021 Linjan 7 reittiä on tarkoitus jatkaa Meilahteen ja linjan 2 Messukeskukseen.

1.3. Vaikutusarviointi

HKL:n tahtotilassa 2024 korostetaan esteettömyyttä:

”HKL on vahvistanut paikkansa kaupunkilaisten sydämissä asiakaslähtöisenä, turvallisena ja luotettavana esteettömien liikkumispalveluiden toteuttajana. Arki HKL:n kanssa on helppoa.”

Esteettömyys on tärkeä arvo, joka ohjaa HKL:ää liikennepalveluiden tuottajana. Tahtotilana on, että liikennepalvelut ovat kaikkien saavutettavissa niin, että pääkaupunkiseudulla kaikkien on mahdollisimman helppo liikkua ja toimia ikään ja kuntoon katsomatta. Metroliikenne ja sen asemaympäristöt ovat lähtökohtaisesti esteettömiä ja raitioliikenteessä on siirrytty kokonaan matalalattiaiseen kalustoon. Raitiovaunupysäkkien esteettömyyden parantamiselle asetetaan vuotuiset tavoitteet.

HKL:n merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat positiivisia. HKL tuottaa kestävä liikumisen palveluja, joiden avulla tuetaan Helsingin seudun kaupunkirakenteen tiivistämiseen liittyvien sekä hiilineutraaliuden ja muiden ympäristötavoitteiden saavuttamista. HKL hankkii ainoastaan vihreää sähköä, jolloin raideliikenteestä ei aiheudu lainkaan suoraa hiilidioksidipäästöjä. Raideliikenne vähentää lisäksi liikenteestä aiheutuvaa melua ja parantaa ilmanlaatua.

2. HKL:N TAVOITEOHJELMA 2016-2024

HKL:n johtokunta hyväksyi liikelaitoksen strategian (jatkossa tavoiteohjelma) 12.5.2016. HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016 - 2024 luo perustan HKL:n toiminnan kehittämiseksi. Siinä määritellään HKL:n tavoitetila 2024:n toteuttamiseen suuntaavat strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpidekokonaisuudet.

HKL:n tavoitetila sekä siitä johdetut strategiset tavoitteet ovat yhdenmukaiset Helsingin kaupungin strategiaohjelman kanssa. Lisäksi osa HKL:n strategisista tavoitteista ovat täysin saman sisältöisiä kaupungin strategiaohjelman kanssa, mm. kestävä liikumisen kulkumuoto-osuuden kasvu sekä raitioliikenteen nopeuttamisen tavoitetaso.

2.1. Tavoitetila

HKL:n tavoitetila vuonna 2024 on olla kaupungin paras liike kaupunkilaisten elämän laadun ja kaupungin elinvoiman kehittymiselle.

16.8.2018

Kaupunkilaisten sydämissä

- HKL on luova ja aktiivinen liikkumisen kehittäjä. HKL on vahvistanut paikkansa kaupunkilaisten sydämissä asiakaslähtöisenä, turvallisena ja luotettavana esteettömien liikkumispalveluiden toteuttajana. Arki HKL:n kanssa on helppoa.

Vastuullista kumppanuutta

- HKL on haluttu kumppani ja vastuullinen yhteiskunnan edun vaaliija. Omistaja ja tilaajat (kaupunki, HSL, Länsimetro Oy) arvostavat HKL:ää, jonka toiminta on laadukasta ja taloudellisesti kilpailukykyistä myös kansainvälisesti arvioituna. HKL aikaansaa raideliikenteen kokonaisuudesta synergiaetuja niin, että on vuoden 2024 jälkeenkin yhteiskunnalle tarkoituksenmukaisin raideliikenteen toteuttaja. HKL:n kanssa yhteistyön liike on ennakoitavaa ja tuloksellista.

Kestävää kasvua

- Vuonna 2024 HKL:n tuottama raitio- ja metrolinnoitus on kasvanut merkittävästi. HKL on mahdollistanut Helsingin seudun väestökasvun hallitun etenemisen toteuttamalla onnistuneesti lukuisia yhteiskunnalle tärkeitä joukkoliikenteen infrastruktuurihankkeita sekä kehittämällä ja tuottamalla kestäviä liikkumispalveluita. HKL:n kanssa kasvun liike on hallittua ja kestävää.

Rohkeaa edelläkävijyyttä

- HKL on edelläkävijä kaupunkilaisten arkea helpottavien liikkumispalveluiden kehittäjänä ja tuottajana. HKL:n hanke- ja teknologiaosaamisen korkean tason ja kustannustehokkuuden ansiosta pääkaupunkiseudun raitio- ja metrolinnoitushankkeet ovat yhteiskunnalle kannattavinta toteuttaa HKL:n toimesta. HKL:n liike perustuu osaamiseen ja jatkuvaan kehittämiseen.

Merkityksellistä työtä

- HKL on haluttu työnantaja. Hyvän johtamisen ja osallistavan henkilöstöpolitiikan ansiosta henkilöstö voi hyvin. HKL tarjoaa mahdollisuuden merkityksellisen työn tekemiseen ja työssä kehittymiseen. HKL:n liikkeessä jokainen työ on merkityksellinen ja jokaisella työntekijällä on merkitystä.

2.2. Strategiset tavoitteet ja toimenpidekokonaisuudet

Tavoitetilan toteutuminen edellyttää, että HKL saavuttaa neljä strategista tavoitetta. Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan mittareilla, joille on asetettu tavoitearvot. Mittarit raportoidaan säännöllisesti (10 x vuodessa) laitoksen kuukausiraportissa, joka käsitellään johtoryhmässä.

Vastuullinen taloudenpito - HKL on kustannustehokkuudeltaan Euroopan paras raideliikennetoimija

Kustannustehokkuudelle on asetettu seuraavat tavoitteet:

- Toiminnan kokonaistuottavuus paranee (eur/milj.paikka-km)
- Liikennöinnin tuntikustannukset alenevat (eur/linjatunti)
- Kaluston huoltokustannukset ovat alenevat (eur/vaunu-km)

16.8.2018

- Kaluston käytön tehokkuus on toimialan parhaimmista (85 vuonna 2020 ja 90% vuonna 2024)
- Investointihankkeiden toteutuneet kustannukset eroavat -5-0 % hankesuunnitelman kustannusarviosta
- Ratainfraan ylläpitokustannukset/paikka-km alenevat

Strategiseen tavoitteeseen pyritään kahden toimenpidekokonaisuuden avulla:

- Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma
- Omaisuuden hallinnan ja investointien kehitysohjelma

Kestävän liikkumisen kulkumuoto-osuus kasvaa

Kulkumuoto-osuuden kehittymiselle on asetettu seuraavat tavoitteet:

- Kestävien kulkumuotojen osuus liikenteestä kasvaa 1 prosenttiyksikköä vuosittain
- Matkustaja-asiakkaiden tyytyväisyys HKL:ään liikennöitsijänä pysyy vuoden 2016 tasolla
- Asemien turvallisuus ja viihtyisyys, siisteys ja odottamisolosuhteet pysyvät vuoden 2016 tasolla
- Liikenteen luotettavuus säilyy vuoden 2016 tasolla liikenteen kasvusta huolimatta
- Raitioliikenteen keskinopeus kasvaa muiden Eurooppalaisten kaupunkien tasolle

Strategiseen tavoitteeseen pyritään kahden toimenpidekokonaisuuden avulla:

- Kestävän liikkumisen kehitysohjelma
- Asiakaskokemuksen kehittämisohjelma

HKL on alansa arvostetuin osaaja

Osaamiselle asetetaan seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

- HKL:n kokonaisenergiankulutus laskee 1 % vuodessa
- Työssä tapahtuvien tapaturmista johtuvien poissaolopäivien määrä puolittuu
- HKL:ssä työskennellään systemaattisesti strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja hankkeet ovat 100 % aikataulussa
- HKL:n oman aloitetoiminnan laajuus ja vaikuttavuus kasvaa
- Johtamisen prosessien laatu paranee merkittävästi.
- HKL:n tilaaja-asiakkaat ja sidosryhmät arvostavat HKL:ää yhteistyökumppanina. Näiden tyytyväisyys HKL:n toimintaa kohtaan paranee merkittävästi.

Strategiseen tavoitteeseen pyritään kahden toimenpidekokonaisuuden avulla:

- Johtamisen kehittämisohjelma
- Laadun kehittämisohjelma

Suomen paras julkisen sektorin työpaikka

Tavoitetta arvioidaan seuraavien arviointien kautta:

16.8.2018

- Kunta 10 –tutkimus
- Great Place to Work kokonaistulos

Strategiseen tavoitteeseen pyritään kahden toimenpidekokonaisuuden avulla:

- Henkilöstöä arvostava toimintakulttuuri
- Jokaisella mahdollisuus onnistua ja kehittyä työssään

2.3. Tavoiteohjelman toimeenpano

HKL:n tavoiteohjelma muodostaa perustan HKL:n vuosittaiselle toiminnan ja talouden suunnitteluprosessille. Tavoiteohjelma on perusta myös HKL:n ja sen yksiköiden toimintasuunnitelmille ja tulosbudjeteille sekä HKL:n tulospalkkiojärjestelmälle. Tavoiteohjelman toimeenpano täsmennetään HKL:n tason kehitysohjelmoina sekä näihin sisältyvinä yksilöityinä toimenpiteinä ja vastuina yksiköittäin ja ryhmittäin. Kehitysohjelmien toteutus tapahtuu vaiheittain strategiakauden 2016-2024 aikana. Kehitysohjelmiin sisältyvät toimenpiteet aikataulutetaan, resursoidaan ja vastuutetaan selkeästi ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti. HKL-tasolla kehitysohjelmien etenemistä kokonaisuutena seurataan HKL:n johtoryhmässä ja niistä raportoidaan johtokunnalle.

Talousarviovuonna 2019 jatkuvat vuoden 2017 alussa käynnistetyt laitostasoiset operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma, omaisuuden hallinnan kehitysohjelma, turvallisuuden kehitysohjelma sekä henkilöstöohjelma.

3. KAUPUNKISTRATEGIAN JA SEN TAVOITTEIDEN TOTEUTTAMINEN HKL:IIÄ

3.1. Kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen HKL:IIä

Maailman toimivin kaupunki

- HKL:n johtamisjärjestelmä ja sen omat strategiset tavoitteet perustuvat vahvasti jatkuvaan parantamiseen niin tuottavuuden, asiakaspalvelun kuin johtamisenkin osalta. Keräämme ja analysoimme aktiivisesti toiminnastamme saatua palautetta ja kehitämme palveluitamme ja toimintatapojamme näiden perusteella.
- HKL on edelläkävijä kaupunkilaisten arkea helpottavien liikkumispalveluiden kehittäjänä ja tuottajana.
- Toimiva joukkoliikenne on kaupungin toimivuuden, viihtyisyyden ja sujuvuuden keskiössä. HKL kehittää joukkoliikenteen palveluja matkustajan matkaketjun sujuvuuden ja mukavuuden näkökulmasta kokonaisuutena, yhdistämällä joukkoliikenteen infran – asemien, pysäkeiden ja pysäköintialueiden- palvelut saumattomasti osaksi liikkumista raitiovaunulla, metrolla tai pyöräillen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi metroasemilta saatavien palvelujen laadun ja määrän lisäämistä.
- HKL panostaa esteettömyyteen joukkoliikenneinfrassa ja liikennevälineissä.
- HKL tarjoaa tilojaan monimuotoisten kulttuuritoimijoiden käyttöön luodakseen helposti saavutettavia kulttuurikohtaamisia.

16.8.2018

- HKL tukee nopeiden kokeilujen kulttuuria ja tutkii aktiivisesti erilaisia keinoja lisätä joukkoliikenteen houkuttelevuutta digitaalisten palvelujen avulla.

Kestävän kasvun turvaaminen

- Tavoitteenamme on, että myös jatkossa HKL:n hanke- ja teknologiaosaamisen korkean tason ja kustannustehokkuuden ansiosta pääkaupunkiseudun raitio- ja metroliikennehankkeet on yhteiskunnalle kannattavinta toteuttaa HKL:n toimesta.
- HKL mahdollistaa Helsingin seudun väestökasvun hallitun etenemisen toteuttamalla onnistuneesti lukuisia yhteiskunnalle tärkeitä joukkoliikenteen infrastruktuurihankkeita sekä kehittämällä ja tuottamalla kestäviä liikkumispalveluita.
- HKL osallistuu aktiivisesti Vihdintien bulevardisoinnin toteutuksen suunnitteluun sekä Malmin ja Tuusulantien pikaraitioteiden toteuttamisen edellytysten selvittämiseen, Kalasataman raitiotien toteuttamiseen sekä kantakaupungin raitiotieverkon kehittämiseen.
- Tämän lisäksi HKL kehittää kokonaisvaltaisesti Helsingin liityntäpysäköintiverkoston palveluja kokonaisuutena ja entistä käyttäjälähtöisemmiksi. Näin mahdollistetaan yksityisautolla ja joukkoliikennettä hyödyntävien matkojen yhdistäminen kokonaisuudeksi, vähennetään kuormitusta keskustan liikenneverkolla ja houkutellessa yhä suurempi osa uusistakin kaupungin asukkaista joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Uudistuvat palvelut

- HKL edistää pyöräilyä kaupungissa mm. vastaamalla kaupunkipyöräpalvelun sujuvuudesta ja edelleen kehittämisestä. Samalla kehitämme muun pyöräilyn palvelutasoa mm. pyöräkeskusten ja pyörien liityntäpysäköintipaikkojen lisäämisen kautta.
- HKL toteuttaa suunnitelman mukaisesti sähköbussien latausinfra Helsingin alueella ja tutkii mahdollisuuksia edistää sähköautojen latauspisteiden lisäämistä liityntäpysäköintialueillaan.
- HKL lisää aurinkosähkön hyödyntämistä varikoillaan.
- HKL perustehtävä kestävän – erityisesti raidejoukkoliikenteen operaattorina toteuttaa suoraan kaupungin ilmastotavoitteita. Käytämme liikenteen ja infran sähkön lähteenä vain uusiutuvaa energiaa jo vuoden 2014 alusta lähtien.

3.2. Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen kaupunkistrategiaan

Vastuullinen taloudenpito

HKL tähtää taloudellisesti tasapainoiseen tulokseen. Liiketoiminnan tuottavuutta kehitetään jatkuvasti. Strategiamme mukaisesti tavoitteena on tuottavuuden kehittyminen n. 10% vuoden 2020 loppuun mennessä.

16.8.2018

- Tilikauden tulos on vähintään nolla (0).
- Toiminnan kokonaiskustannukset per paikkakilometri laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys).

Kestävän kasvun turvaaminen

HKL:n tavoitteena on varmistaa joukkoliikenteen toimivuus. Toiminnan tavoitteena on operoinnin erittäin korkea luotettavuus sekä jatkuvasti kehittyvä palvelun mukavuus ja turvallisuus.

- Liikennöinnin luotettavuus raitio- ja metroliikenteessä säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla.
- Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus säilyvät vähintään vuoden 2016 tasolla.

Uudistuvat palvelut

HKL kehittää palvelutarjontaansa asukaslähtöisesti ja kuntalaisia osallistaen.

- Raitio- ja metroliikenteen asiakastyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla.

3.3. Henkilöstösuunnitelma

HKL:n henkilömäärä on keskimäärin 1 262 henkilöä vuonna 2021. Vuodesta 2018 henkilömäärässä ei tapahdu käytännössä muutosta suunnitelmakaudella.

HKL:n infra- ja kalustoyksikössä henkilömäärä nousee 7 henkilöllä vuodesta 2018; suunnittelukaudella HKL:n hankepalveluita vahvistetaan ja palkataan lisää projektipäälliköitä vetämään HKL:n investointihankkeita. Muissa HKL:n yksiköissä henkilömäärä hieman laskee tai pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2018.

3.4. Tilankäyttösuunnitelma

Tilankäytön tehostaminen on tunnistettu yhdeksi toiminnan kehittämisalueeksi ja HKL on kirjannut tavoiteohjelmaan 2016-2020 osaksi omaisuuden hallinnan kehitysohjelmaa infra- ja kiinteistösuunnitelmien laadinnat, joissa omien tilojen käyttötarkoitus ja tulevaisuuden toimenpiteet tilojen osalta selvitetään. Suunnittelun tavoitteena on määrätietoinen omaisuuden hallinta sekä tehdä kriittinen tarkastelu tilojen käytön osalta.

Helsingin kantakaupungin raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma on valmistumassa vuonna 2018. Kehittämissuunnitelmassa varaudutaan pitkän aikavälin kaupunkikehitykseen aina 2040-luvulle asti. Suunnitelman täytäntöönpanon valmistelun on tarkoitus edetä niin, että Ruskeasuon varikon rakentamisen on tarkoitus alkaa vuonna 2019. Koskelan varikon uudistaminen alkaa Ruskeasuon varikon käyttöönoton jälkeen. Vallilan raitiovarikosta on mahdollista luopua 2020-luvun puolenvälin jälkeen.

16.8.2018

3.5. Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

HKL parantaa radan ja kaluston huollon ja kunnossapidon tehokkuutta, laatua ja dokumentointia kehittämällä ja laajentamalla huollon ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmää. Kehitetään talouden ja ydintoiminnan suoritteiden raportointia. Turvallisuuden hallintaa parannetaan toteuttamalla metron tilannekuva-järjestelmä ja siihen liittyviä palveluja. Tehostetaan kuljettajien työn tehokkuutta sekä kuljettajien ja työnjohdon keskinäistä viestintää. Tehostetaan kuljettajakoulutusta ajosimulaattoreilla. Parannetaan EU:n Tietosuojasetuksen mukaisia henkilötietojen käsittelyprosesseja ja ohjelmistoja.

HKL:llä ei ole omia sähköisen asiain kehittämishankkeita. Vuodesta 2010 alkaen Helsingin seudun liikenne (HSL) on vastannut joukkoliikenteen sähköisen asiain järjestelmistä. Yhteistyössä HSL:n kanssa selvitetään asiakaspalautteiden käsittelyn kehittämistä ja saatavuustietojen jakelua kaupunkipyöriin ja liityntäpysäköintiin liittyen. Merkittävä osa HSL:n lippuautomaateista ja infonäyttöistä sijaitsee HKL:n omistamissa ja hallinnoimissa kiinteistöissä ja kaupungin rakennuskehityshankkeissa, joissa HKL toimittaa HSL:lle kyseisten järjestelmien toimintaa mahdollistavia tietoteknisiä palveluita.

4. HKL:N TAVOITTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSILLE 2019-2021

4.1. HKL:n sitovat tavoitteet Helsingin kaupungin talousarviossa 2019

Vastuullinen taloudenpito

- Tilikauden tulos on vähintään nolla (0)
- Toiminnan kokonaiskustannukset per paikkakilometri laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys)

Kestävän kasvun turvaaminen

- Liikennöinnin luotettavuus raitio- ja metroliikenteessä säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 99,84 %; Metro 99,84 %)
- Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus säilyvät vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 4,22; Metro 4,18)

Uudistuvat palvelut

- Raitio- ja metroliikenteen asiakastyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 4,04; Metro 4,19)

4.2. HKL:n muut toiminnalliset tavoitteet talousarviossa 2019

16.8.2018

HKL:n toiminnan perusta on ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö. Tavoitteenamme on kehittää työhyvinvointia mm. kehittyvien johtamiskäytäntöjen ja esimiestyön avulla. Työtapaturmien vähentämisen tavoitteemme on erittäin kunnianhimoinen.

- Henkilöstötyytyväisyyskyselyssä mitattu Johtamisen ja esimiestyön arvosana paranee.
- Vakavista työtapaturmista johtuvien sairaspöissaolopäivien määrä laskee 25 %.

Kehitystavoitteisiimme pääsemiseksi HKL on käynnistänyt neljä konsernitaseista kehitysohjelmaa. Ohjelmat tähtäävät taloudellisen tehokkuuden sekä henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseen strategian mukaisesti.

Seuraavien strategisten kehitysohjelmien toteutuminen suunnitelman mukaisesti:

- Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma
- Omaisuuden hallinnan kehitysohjelma
- Turvallisuuden kehitysohjelma
- Henkilöstöohjelma

HKL on valmistautunut toteuttamaan strategiassa esitetyt merkittävimmät joukkoliikenne-infran hankkeet kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Jo käynnistetyt Raide-Jokeri sekä Kruunusillat hankkeet toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Tämän lisäksi HKL varautuu laajenevaan kaupunkiraideliikenteeseen käynnistämällä omien varikoittensa kehittämisen tulevaisuuden operointitarpeita vastavasti.

- Raide-Jokerin toteutus etenee suunnitelman mukaisesti.
- Kruunusilltojen valmistelu etenee suunnitelman mukaisesti.
- Varikkostrategian valmistelu ja toteutuksen suunnittelu etenevät suunnitelman mukaisesti.

Ympäristö/vastuullisuus

- HKL toimii sertifioidun ympäristöjärjestelmän mukaisesti.
- Ilmastonmuutoksen hillintä käyttämällä uusiutuvilla energianlähteillä tuotettua energiaa.
- Ympäristökriteerien käyttöä hankintaprosesseissa seurataan.
- Materiaalihyötykäytettävän jätteen %-osuus kasvaa 1,5%-yksiköllä vuosittain.

Energiatehokkuus

- Kiinteistöjen energiatehokkuudetta parannetaan energiansäästön toimintasuunnitelman mukaisesti.

16.8.2018

- Energiakatselmuksia laaditaan suunnitelman mukaisesti. Nopean takaisinmaksuajan energiatehokkuustoimenpiteitä toteutetaan vuosittain.
- Uuden kaluston hankinnassa pyritään energiaa säästäviin teknisiin ratkaisuihin.
- Energian kulutuksen vähentämiseen pyritään kouluttamalla kuljettajia taloudelliseen, energiaa säästävään ajotapaan.
- Tavoitteena on 1 % vuotuinen energiansäästö HKL:n kiinteistömassan energiankulutuksesta.
- Raideliikenteen energiansäästötavoitteena on vuotuinen 1% vuotuinen vähennys ajoindeksissä [MWh/milj. paikka-kilometriä] (sis. ajoenergia, vaihdelämmitys ja syöttöasemat.)

Esteettömyys

- Raitiotiepysäkkien esteettömyysindeksi [%] paranee vuosittain.
- Raitiovaunukaluston esteettömyysindeksi [%] paranee vuosittain.

5. KÄYTTÖTALOUS, RAHOITUS JA VAIKUTUS KAUPUNKIIN 2019-2021

5.1. Käyttötalous 2019

Talousarviovuonna 2019 HKL:n tulostavoite on 0. Samalla tulostavoite on kaupungin talousarviossa sitova tavoite.

HKL:n liikevaihto on 228,1 (2018: 210,3) milj. euroa vuonna 2019. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliikenteestä 57,0 (2018: 53,3) milj. euroa, metroliikenteestä 43,4 (2018: 41,4) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliikenteessä 4,6 (2018: 3,6) milj. euroa eli yhteensä 105,0 (2018: 98,3) milj. euroa. Metro- ja raitioliikenteessä korvaustaso nousee uuden vaunukalustosta tulevat poistot ja korot, jotka HKL korvaa liikennöintikorvauksessa. Lauttaliikenteessä korvaustaso nousee telakoitumisen takia.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 86,2 (2018: 80,9) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteenliikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 22,9 (2018: 18,0) milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n perussopimuksen mukaan. Länsimetron pääomakulut siltä osin kuin HSL ei niitä korvaa nostavat kaupungin tukea vuonna 2018.
- Muista myyntituotoista 14,1 (2018: 13,0) milj. euroa, joka sisältää pääosin HKL:n laskutusta länsimetron ylläpidosta LM Oy:ltä.

16.8.2018

Valmistusta omaan käyttöön on 6,3 (2018: 5,7) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä sekä vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia.

Liiketoiminnan muut tuotot, 18,1 (2018: 18,1) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 20,9 (2018: 20,4) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 11,6 (2018: 11,3) milj. euroa.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 46,4 (2018: 42,7) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat vartiointi 7,3 (2018: 7,3) milj. euroa, asian- tuntijapalvelut 6,5 (2018: 5,7) milj. euroa, Suomenlinnan lauttaliikenteen korvaus 4,6 (2018: 3,6) milj. euroa, koneiden korjaukset ja huollot 2,9 (2018: 2,3) milj. euroa, rakennusten siivoukset 2,8 (2018: 2,4) milj. euroa, koneiden ja laitteiden kunnossapito 2,7 (2018: 2,3) milj. euroa ja muut ulkopuoliset palvelut 2,7 (2018: 1,8) milj. euroa. Muihin ulkopuolisiin palveluihin on budjetoitu kaupunkipyöräpalvelun palvelumaksut, jotka nousevat palvelun laajentumisen myötä.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 52,9 (2018: 50,5) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 14,4 (2018: 13,9) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1 263 henkilöä vuonna 2019. Henkilöstömäärässä ei tapahdu merkittävää muutosta vuoteen 2018 verrattuna. Palkoissa on huomioitu työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset.

Talousarviovuonna poistot ovat 51,8 (2018: 45,8) milj. euroa. Poistotasoa nostaa uusien metro- ja raitiovaunujen poistot 3,2 milj. eurolla. Myös metroasemien peruskorjaukset ja kantametrin kulunvalvonnan käyttöönotto lisäävät poistoja vuoden 2019.

Liiketoiminnan muut kulut ovat 28,6 (2018: 26,2) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa kuluissa suurin erä on vuokrat ja vastikkeet. HKL:n Länsimetro Oy:lle maksamat hoito- ja rahoitusvastikkeet nostavat vastikemenoja 2,8 milj. eurolla vuodesta 2018.

Lainojen korkokulut ovat 7,1 (2018: 5,1) milj. euroa vuonna 2018. HKL maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 20,2 (2018: 19,5) milj. euroa. Vastaavat korkotuotot ovat tulona HSL:ltä HKL:n liikevaihdossa.

HKL:n tulos ennen varauksia on 1,9 (2018: 1,5) milj. euroa.

Investointivarausten lisäyksiä on budjetoitu 4,5 milj. euroa ja poistoerojen vähennyksiä 2,6 milj. euroa.

16.8.2018

5.2. Käyttötalous 2020-2021

Taloussuunnitelmavuodet 2020-2021 on suunniteltu vuoden 2019 rahanarvoon.

Vuosina 2020-2021 menoeristä aineissa, palveluissa ja henkilöstömenoissa on huomioitu tuottavuuden parantumistavoite. Tuottavuustavoitteet tarkentuvat kun HKL:n operatiivisen tehokkuuden kehittämisohjelman tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet tarkentuvat.

Henkilöstökulut nousevat vuonna 2020, kun lomarahojen kiky-leikkaus ei ole enää voimassa.

Vuosina 2020-2021 HKL:n poisto- ja korkomenot kasvavat selvästi. Myös Länsimetro Oy:lle maksettavat rahoitusvastikkeet nousevat vuosittain.

Vuosien 2020 ja 2021 menojen noususta liikennöintimenojen osuus tullaan kattamaan HSL:n liikennöintikorvaustuloilla.

Infrakulujen noususta ylläpitokulujen osuus kokonaisuudessaan sekä pääomakuluista puolet tullaan kattamaan HSL:n infrakorvauksella. Toinen puoli infran pääomakuluista katetaan kaupungin suoralla tuella.

5.3. Rahoitus 2019-2021

HKL nostaa uutta lainaa 692,0 milj. euroa vuosina 2019-2021. Omavaraisuusaste on 41,2 % vuonna 2019, 37,4 % vuonna 2020 ja 32,0 % vuonna 2021.

5.4. Vaikutus kaupungin talouteen 2019-2021

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on 5,8 milj. euroa vuonna 2019, 0,2 milj. euroa vuonna 2020 ja -5,9 milj. euroa vuonna 2021. HKL:n vaikutus kaupungin talouteen on esitetty taulukossa 5.4.

HKL maksaa peruspääoman tuottoa kaupungille siitä omaisuudesta, joka siirrettiin HKL:lle 1.1.1995, kun HKL:stä tuli liikelaitos. Peruspääoman tuottoprosentti on 9. HKL maksaa peruspääoman tuottoa 8,4 milj. euroa vuosittain 2019-2021.

HSL:n infrasopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa infraomaisuudesta laskennallista korkoa HSL:ltä. Saman koron HKL palauttaa suoraan kaupungille. HSL:n infrakorko, jonka HKL palauttaa kaupungille, on 19,8 milj. euroa vuonna 2019, 19,4 milj. euroa vuonna 2020 ja 20,2 milj. euroa vuonna 2021.

HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenoja, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupun-

16.8.2018

kien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti ja polkupyöräinfra. Kaupungin tukeen sisältyy myös Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, johon HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

Vuodesta 2015 alkaen kaupunki on maksanut HKL:lle erillistä poistotukea noin 1,5 milj. euroa vuodessa. HSL:n infrasopimuksen mukaan vanha infraomaisuus, joka oli kirjanpidolliselta arvoltaan nolilla 31.12.2009, mutta jolla oli käypää arvoa, poistettiin HSL:n infrakorvauslaskennassa viiden vuoden aikana 31.12.2014 mennessä. Tämä johti siihen, että HKL:n kirjanpidossa olevan vanhan infraomaisuuden todelliset poistot ovat suuremmat kuin HKL:n saama infrakorvaus vanhan omaisuuden poistoista HSL:ltä vuodesta 2015 alkaen. Kaupungin suoralla tuella korvataan todellisten poistojen ja HSL:n maksaman korvauksen erotus.

Länsimetrostä kaupungin maksettavaksi tulee länsimetron infrakuluista se osuus, jota HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä. Suoraan kaupungin maksettavaksi länsimetron infrakustannuksista tulee nettona 8,8 milj. euroa vuonna 2019, 10,5 milj. euroa vuonna 2020 ja 12,5 milj. euroa vuonna 2021.

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 22,9 milj. euroa vuonna 2019, 28,0 milj. euroa vuonna 2020 ja 33,7 milj. euroa vuonna 2021. Taulukossa 5.5. on eritelty kaupungin suora tuki HKL:lle vuosina 2019-2021.

16.8.2018

TULOSLASKELMA 1000 €	Tilinpäätös 2017	Ennuste 2018	Talousarvio 2019	Taloussuunn 2020	Taloussuunn 2021
LIIVEVAIHTO					
Tuki kaupungilta	18 935	18 005	22 885	28 036	33 706
Liikennöintikorvaukset	91 200	98 318	105 010	108 973	112 791
Infrakorvaukset	67 110	80 905	86 175	87 325	89 041
Muut myyntitulot	3 392	13 030	14 075	13 935	13 797
	180 637	210 258	228 144	238 270	249 336
Valmistus omaan käyttöön	5 407	5 699	6 329	6 329	6 329
Liiketoiminnan muut tuotot	20 081	18 097	18 103	18 179	18 235
	25 488	23 795	24 432	24 508	24 564
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana	-14 950	-20 435	-20 888	-20 679	-21 173
Ulkopuoliset palvelut					
SLL-korvaus	-3 701	-4 050	-5 050	-4 050	-4 050
Muiden palvelujen ostot	-30 811	-38 622	-41 323	-41 196	-42 212
	-49 461	-63 107	-67 262	-65 925	-67 435
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-49 633	-50 541	-52 873	-53 974	-53 847
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-12 169	-11 880	-12 361	-12 619	-12 589
Muut henkilösivukulut	-2 624	-2 036	-2 078	-2 121	-2 116
	-64 426	-64 458	-67 312	-68 714	-68 553
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-48 329	-45 754	-51 812	-56 881	-60 951
	-48 329	-45 754	-51 812	-56 881	-60 951
Liiketoiminnan muut kulut					
Vuokrakulut	-13 932	-24 624	-27 390	-29 690	-32 290
Muut kulut	-1 707	-1 567	-1 211	-1 211	-1 211
	-15 639	-26 192	-28 601	-30 901	-33 501
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	28 270	34 544	37 589	40 356	43 460
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	33	0	0	0	0
Korkokulut					
Kaupungin lainasta	-1	-807	-3 648	-6 561	-8 989
Muista lainoista	-3 795	-4 256	-3 406	-3 394	-3 358
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-12 143	-19 479	-20 197	-19 829	-19 362
Muut rahoituskulut	-29	-12	0	0	0
	-24 377	-32 996	-35 693	-38 227	-40 152
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	3 893	1 548	1 896	2 129	3 308
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	3 893	1 548	1 896	2 129	3 308
Varausten ja rahastojen muutos					
Poistoeron muutos	2 975	2 767	2 647	2 448	2 371
Vapaaehtoisten varausten muutos	-3 893	-3 765	-4 544	-4 577	-5 680
	-918	-998	-1 896	-2 129	-3 308
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 975	549	0	0	0

5.1. HKL:n tuloslaskelma vuosina 2017-2021.

16.8.2018

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	28 270	34 544	37 589	40 356	43 460
Poistot ja arvonalennukset	48 329	45 754	51 812	56 881	60 951
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-12 143	-19 479	-20 197	-19 829	-19 362
Korkokulut kaupungin lainasta	-1	-807	-3 648	-6 561	-8 989
Muut	-3 791	-4 268	-3 406	-3 394	-3 358
Muut tulorahoituksen korjaukset	-27	0	0	0	0
	52 195	47 301	53 708	59 010	64 259
Investoinnit					
Investoinnit	-73 451	-138 365	-167 239	-213 243	-292 641
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	5 000	11 143	12 000	13 286
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 074	5 000	0	23 000	0
	-72 377	-128 365	-156 096	-178 243	-279 355
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-20 182	-81 063	-102 388	-119 233	-215 096

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Lainakannan muutokset					
Pitkäaikainen					
Kaupungilta saatujen lainojen lisäys	0	130 000	266 593	159 193	266 193
Kaupungilta saatujen lainojen vähennys	-1 988	-1 988	-18 688	-26 907	-38 126
Muilta saatujen lainojen vähennys	-13 085	-13 967	-13 085	-13 085	-13 085
Lyhytaikainen					
Muilta saatujen lainojen muutos	1 538	0	0	0	0
	-13 534	114 045	234 821	119 201	214 982
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	-87	0	0	0	0
Yhdistyksiämuutosten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	0	0	-637	31	114
Yhdistysvelkojen muutos, lis (+), väh (-)	59 103	-32 982	-131 797	0	0
Saamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	-32 608	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-2 576	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	4 653	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	5 113	0	0	0	0
	33 598	-32 982	-132 433	31	114
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	20 064	81 063	102 388	119 233	215 096
RAHAVAROJEN MUUTOS	-118	0	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	89	89	89	89	89
Rahavarat 1.1.	207	89	89	89	89
	-118	0	0	0	0

5.2. HKL:n rahoituslaskelma vuosina 2017-2021.

16.8.2018

TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös	Ennuste	Talousarvio	Taloussuunnitelma	
	2017	2018	2019	2020	2021
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto, milj. €	180,6	209,5	228,1	238,3	249,3
Liikevaihdon muutos, %	12,6	16,0	8,9	4,4	4,6
Tulos ja kannattavuus					
Liikevoitto, milj. €	28,3	34,5	37,6	40,4	43,5
Liikevoitto, %	15,7	16,4	16,5	16,9	17,4
Rahoitustulos, %	28,9	22,5	23,5	24,8	25,8
Kokonaispääoman tuotto, %	3,1	3,5	3,5	3,4	3,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,0	4,5	4,0	3,6	3,4
Rahoitus					
Omavaraisuusaste, %	49,3	45,3	41,2	37,4	32,0
Quick ratio	0,1	0,3	0,9	0,9	0,9
Current ratio	0,1	0,3	1,0	1,0	1,0
Muut tunnusluvut					
Henkilöstö	1 231	1 264	1 263	1 266	1 263
Liikevaihto/henkilö (1000 €)	147	166	181	188	197
*) Tuottavuus (2016=100)	101	121	123	119	117
Paikkakilometrit, milj	3 033,1	4 188,3	4 392,9	4 398,4	4398,4
**) Paikkakilometrikustannus (€)	0,068	0,056	0,057	0,059	0,062

*) Tuottavuus raitio- ja metrolikenteen painotettua paikkakilometri-indeksiä kohti

**) vuosien 2017 ja 2018 kustannukset oikaistu vuoden 2019 rahanarvoon hintatason muutoksella

5.3. HKL:n tunnusluvut vuosina 2017-2021.

16.8.2018

LIIKENNELAITOKSEN TALOUSARVION VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUSARVIOON

1000 €

	2017	2018	2019	2020	2021
Peruspääoman tuotto	8 442	8 442	8 442	8 442	8 442
Infran korkotulo	12 143	19 479	20 197	19 829	19 362
Tuki kaupungilta	-18 935	-18 005	-22 885	-28 036	-33 706
Netto	1 650	9 916	5 754	235	-5 902
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	0	130 000	266 593	159 193	266 193
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	1 988	1 988	18 688	26 907	38 126
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	1	807	3 648	6 561	8 989

5.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon vuosina 2017-2021.

ERITTELY KAUPUNGIN TUESTA 2019-2021

1000 €

	2019	2020	2021
Kaupungin suora tuki:			
- Poistotuki, 50 % infrainvestointien poistoista	6 628	7 998	9 451
- Poistotuki, lisäosuus 2015 alkaen	1 475	1 432	1 351
- Poistotuki Suomenlinnan poistot, vanha omaisuus	26	24	24
- Poistotuki juna-asemien poistot, vanha omaisuus	140	128	128
- Korkotuki, infran todelliset korot	2 911	5 062	7 371
- Länsimetro, kaupungin osuus vastikkeista	8 837	10 537	12 537
- Liityntäpysäköinti-infra	974	964	955
- Kaupunkipyörä	1 452	1 452	1 452
- Pyöräinfra	217	215	213
- Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus	225	225	225
Netto	22 885	28 036	33 706

5.5. Erittely kaupungin tuesta 2019-2021.

16.8.2018

6. INVESTOINTISUUNNITELMA 2019-2028

6.1. Investointisuunnitelma 2019-2028

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2019-2028. Investointien yhteissumma on 1 494,0 milj. euroa.

M€	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	yht.
Asemat	12	19	31	13	24	31	3	3	1	1	138
IT	5	3	0	1	1	0	0	0	0	0	10
Liikennekalusto	45	32	83	42	30	41	41	45	32	39	430
Muu liikenneinfra	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Muu tuotanto-omaisuus ja muut tilat	1	6	2	2	1	1	1	1	2	1	19
Rata- ja ratasähkö	64	109	123	112	62	64	60	52	22	43	712
Varikot ja valvomot	25	30	39	21	24	30	5	3	0	0	178
Yhteensä	156	201	279	191	141	168	111	104	57	85	1 494

6.1. HKL:n investoinnit omaisuussalkuittain vuosina 2019-2028.

6.2. Suurimmat investointikohteet 2019-2028

Vuosien 2019-2028 suurin yksittäinen investointihanke on Kruunusillat-hanke, johon on varattu suunnitelmakaudelle 289,9 milj. euroa. Liikennöintiä varten hankittavaan uuteen raitiovaunukalustoon on varattu 114,4 milj. euroa sekä rata- ja siltainvestointeihin sekä varikkoon yhteensä 175,5 milj. euroa.

Raide-Jokeri -hankkeeseen on varattu suunnitelmakaudelle 253,9 milj. euroa, johon sisältyvät uudet raitiovaunut 78,8 milj. euroa ja uusi varikko 57,1 milj. euroa sekä ratainvestoinnit 118,0 milj. euroa; ratavaraus sisältää vain Helsingin kaupungin osuuden vähennettynä valtionosuudella.

Investointisuunnitelmassa on varauduttu Vihdintien bulevardiin käyttöönottoon suunnittelukaudella sekä Malmin raitiotien suunnitteluun ja rakentamisen aloittamiseen suunnittelukauden lopussa.

Suunnittelukauden lopussa on varauduttu uuden metrokaluston ja automaattimetron hankinnan aloittamiseen sekä vanhan matalalattiaraitiovaunukaluston uusimiseen (yhteensä 2027-2028: 37,0). Näiden hankkeiden hankinta-arvoksi on arvioitu yhteensä yli 600,0 milj. euroa, joten investointien toteutus on suurelta osin lykätty suunnitelmakauden jälkeisille vuosille. Tarkempi investointien ajankohta selviää lähivuosina.

16.8.2018

M€	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	yht.
Kruunusillat (sis. infra + varikko + kalusto)	5	18	32	30	49	61	60	32	2	1	290
Raide-Jokeri (sis. infra + varikko + kalusto)	39	61	86	63	2	2	0	0	0	0	254
Railin hankkeet/rata ja sähkö	4	19	23	15	15	0	0	0	0	0	77
Vihdintien bulevardi	0	0	0	0	0	21	20	20	0	0	61
Bulevardiliikenteen raitiovaunukalusto	0	0	0	0	0	5	14	28	1	11	59
Metron pakkopysäytyslaitteet	0	5	25	25	0	0	0	0	0	0	55
Koskelan varikon uudistaminen	0	0	0	9	20	25	0	0	0	0	54
Malmin raitiotie	0	0	0	0	0	0	0	1	10	30	41
Metrovaunut M300 (optio 5 kpl)	4	6	26	0	1	0	0	0	0	0	37

6.2. HKL:n suurimmat investointikohteet vuosina 2019-2028.

6.3. Suurimmat investointikohteet 2019

Vuoden 2019 suurin yksittäinen investointihanke on Raide-Jokerin infran rakentaminen ja suunnittelu 26,0 milj. euroa. Muita suuria investointikohteita ovat uusien kantakaupunkiraitiovaunujen hankinta (Artic-vaunujen optio 3, 10 vaunua) 19,8 milj. euroa, Raide-Jokerin varikko 13,4 milj. euroa ja vanhojen metrovaunujen peruskorjaukset 7,4 milj. euroa.

16.8.2018

7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018-2021
HKL:N HENKILÖSTÖ 2018-2028

		Ennuste		TA					
		2018	2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021
		MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV
YHPA	toimihenkilöt	70	69	69	68	68	68	68	68
	tuntipalkkaiset	9	9	6	6	6	6	6	6
	Yhteensä	79	77	75	74	74	74	74	74
TO	toimihenkilöt	11	11	11	11	11	11	11	11
	Yhteensä	11	11	11	11	11	11	11	11
INKA	toimihenkilöt	67	65	74	72	74	73	74	72
	Yhteensä	67	65	74	72	74	73	74	72
KUPI	toimihenkilöt	66	66	65	65	65	65	66	65
	tuntipalkkaiset	306	303	307	306	310	308	306	304
	Yhteensä	371	368	372	370	375	373	372	370
LIIK	toimihenkilöt	97	95	95	94	93	91	92	91
	kuljettajat	630	586	626	585	629	588	632	590
	tuntipalkkaiset	8	8	7	7	7	7	7	7
	Yhteensä	735	688	729	686	729	686	730	689
KON		1	2	1	1	1	1	1	1
Yhteensä		1 264	1 213	1 262	1 215	1 265	1 218	1 262	1 217

7.1. HKL:n henkilöstö vuosina 2018-2021.